

F-kurs (Boqirish)

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”
Qarshi Muhandislik-iqtisodiyot instituti
O.S.H. Bazarov
2024 yil
Raq. № 03/04/015
27.12.2024 yil

BOYITISH FABRIKALARIDA XAVFSIZLIK QOIDALARI
FANINING O'QUV DASTURI

- Bilim sohasi:** 700 000 - Muhandislik ishlov berish va qurilish sohalari
- Ta'lim sohasi:** 710 000 – Muhandislik ishi
- Ta'lim yo'nalishi:** 720 000 – Ishlab chiqarish va ishlov berish sohalari
60721500 – Konchilik ishi (foy dala qazilmalarni boyitish)

Qarshi 2024-yil

Fan/modul kodi BFXQ 3610 (bakalavr)	O'quv yili 2024-2025	Semestr(lar) 7	ECTS-Kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. Boyitish fabrikalarida xavfsizlik qoidalar	60	60	120
2. I. Fanning mazmuni Fanning maqsadi – "Boyitish fabrikalarida xavfsizlik qoidalarini" fani talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, iqtisodiy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyo qarashni shakllantirish vazifalarini bajarish. Fanning vazifalari – Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. Talaba: - talabani ushbu fan bo'yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini real kon-metallurgiya sanoati sharoitidagi komplekslar va asosiy elementlari, boyitish korxonalarini barpo qilishda xavfsizlik asoslari, rudalarini boyitish va qayta ishlashda texnika xavfsizligi asoslarini qo'llash bo'yicha ko'nikmalar hosil qilishdir. - foydali qazilmalarni qayta ishlash hamda boyitish jarayonlarida xavfsizlik texnikasi asoslari ko'nikmalarini hosil qilishdir.			
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)			
2.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: V-semestr			
1-modul. Kirish.Canoat korxonalarida xavfsizlikni ta'minlash va tashkil etilishi			
1-ma'ruza	Kirish.Canoat korxonalarida xavfsizlikni ta'minlash		
2-ma'ruza	Xavfsizlikni ta'minlash uchun ko'rilishi mumkin bo'lgan texnik vositalar va tizimlar		
3-ma'ruza	Boyitish korxonasining umumiy sxemasi		
4-ma'ruza	Korxonalarda xavfsizlikni ta'minlash uchun asosiy majburiy ko'rsatmalar		
2-modul. Maxsus va xavfli ish joylarida qo'llaniladigan xavfsizlik chora-tadbirlari			
5-ma'ruza	Kimyoviy moddalar bilan ishlashda xavfsizlik qoidalarini		

6-ma'ruza	Boyitish fabrikalarida maxsus va xavfli ish joylarida qo'llaniladigan xavfsizlik chora-tadbirlari ta'xavfsizligi standartlari		
7-ma'ruza	Boyitish farikasi omborlarida xavfsizlik choralarini		
8-ma'ruza	Texnika xavfsizligi va xavfsizlik texnikasi farqi		
9-ma'ruza	Kiyoviy moddalarni saqlash uchun ventilyatsiyatizimlari		
10-ma'ruza	Boyitish fabrikalarini shamollatish tizimlari		
3-modul. Boyitish jarayonining xavfsizlik qoidalarini			
11-ma'ruza	Gidrometallurgiyada xavfsizlik talablari va koidalarini		
12-ma'ruza	Pirrometallurgiyadagi asosiy va yordamchi jarayonlarda xavfsizlik talablari va koidalarini		
13-ma'ruza	Kimyoviy moddalarni saqlash uchun maqbul namlik darajasi		
14-ma'ruza	Korxonalarini yong'in xavfsizligi bo'yicha kategoriyalari		
15-ma'ruza	Boyitish jarayonining tashlandiq chiqindilarini saqlash, tashish va joylashtirishda xavfsizlik qoidalarini		
2.2. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha kursatma va tavsiyalar (Amaliy mashg'ulot), (Laboratoriya ishlari), (Seminar mashg'ulotlari), (Kurs ishi), (Mustaqil ta'lim) o'quv rejada ko'rsatilgan turi (nomi) bo'yicha yoziladi) <i>Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</i>			
V-SEMESTR			
1-amaliy mashg'ulot	Boyitish fabrikalarida umumiy xavfsizlik qoidalarini		
2-amaliy mashg'ulot	Boyitish fabrikalarida maxsus xavfsizlik qoidalarini		
3-amaliy mashg'ulot	Fabrikalarda bosim ostida ishlovchi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini		
4-amaliy mashg'ulot	Fabrikalarda mexanik ishlovchi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini		
5-amaliy mashg'ulot	Fabrikalarda gidravlik ishlovchi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini		
6-amaliy mashg'ulot	Fabrikalarda rudani etkazib beruvchi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini		
7-amaliy mashg'ulot	Fabrikalarda issiq suv ta'minoti uskunalarda xavfsizlik qoidalarini		
8-amaliy mashg'ulot	Pnevmatik ishlovchi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini		
9-amaliy mashg'ulot	Fabrika tayyor mahsulot omborlari uskunalarda xavfsizlik qoidalarini		
10-amaliy mashg'ulot	Fabrika elektr ta'minoti uskunalarda xavfsizlik qoidalarini		
11-amaliy mashg'ulot	Fabrikalarda ichki transporti uskunalarda xavfsizlik qoidalarini		
12-amaliy mashg'ulot	Fabrikalar chiqindi saqlash majmuasida xavfsizlik qoidalarini		
13-amaliy mashg'ulot	Fabrikalarda kranlar xizmati uskunalarda xavfsizlik qoidalarini		

14-amaliy mashg'ulot	Fabrikalarda yong'inga qarshi kurashish tizimi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
15-amaliy mashg'ulot	Fabrikalarda favqulotda holatlarga qarshi kurashish rejasi bo'yicha xavfsizlik qoidalarini
Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihatlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.	
2.3. Laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiflar	O'quv reja bo'yicha laboratoriya mashg'ulotlari o'tilishi ro'zda tutilmagan
2.4. Kurs ishi (loyihasi) bo'yicha ko'rsatma va tavsiflar	O'quv reja bo'yicha kurs ishi (loyihasi) mashg'ulotlari o'tilishi ro'zda tutilmagan
III. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.	Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:
1.	Buyitish fabrikalarida umumiy xavfsizlik qoidalarini
2.	Buyitish fabrikalarida maxsus xavfsizlik qoidalarini
3.	Fabrikalarda bosim ostida ishlovchi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
4.	Fabrikalarda mexanik ishlovchi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
5.	Fabrikalarda gidravlik ishlovchi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
6.	Fabrikalarda rudani etkazib beruvchi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
7.	Fabrikalarda issiq suv ta'minoti uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
8.	Pnevmatik ishlovchi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
9.	Fabrika tayyor mahsulot omborlari uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
10.	Fabrika elektr ta'minoti uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
11.	Fabrikalarda ichki transport uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
12.	Fabrikalar chiqindi saqlash majmuasida xavfsizlik qoidalarini
13.	Xavfsizlikni ta'minlash uchun ko'rilishi mumkin bo'lgan texnik vositalar va tizimlar
14.	Korxonalarda xavfsizlikni ta'minlash uchun asosiy majburiy ko'rsatmalar
15.	Kimyoviy moddalar bilan ishlashda xavfsizlik qoidalarini
16.	Korxonalarda xavfsizlikni ta'minlash uchun asosiy majburiy ko'rsatmalar
17.	Buyitish fabrikalarida maxsus va xavfli ish joylarida qo'llaniladigan xavfsizlik chora-tadbirlari va xavfsizlik standartlari
18.	Fabrika elektr ta'minoti uskunalarda xavfsizlik qoidalarini

19.	Fabrikalarda ichki transport uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
20.	Fabrikalar chiqindi saqlash majmuasida xavfsizlik qoidalarini
21.	Fabrikalarda kranlar xizmati uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
22.	Fabrikalarda yong'inga qarshi kurashish tizimi uskunalarda xavfsizlik qoidalarini
23.	Fabrikalarda favqulotda holatlarga qarshi kurashish rejasi bo'yicha xavfsizlik qoidalarini
24.	Kiyoviy moddalarni saqlash uchun ventilyatsiya tizimlari
25.	Buyitish fabrikalarini shamollatish tizimlari
26.	Gidrometallurgiyada xavfsizlik talablari va koidalarini
27.	Pirometallurgiyadagi asosiy va yordamchi jarayonlarda xavfsizlik talablari va koidalarini
28.	Kimyoviy moddalarni saqlash uchun maqbul namlik darajasi.
29.	Korxonalarni yong'in xavfsizligi bo'yicha kategoriyalari
30.	Buyitish jarayonining tashlandiq chiqindilarini saqlash, tashish va joylashtirishda xavfsizlik qoidalarini
	Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdim qilish tavsiya etiladi.
3.	IV. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari Talaba bilishi kerak: <ul style="list-style-type: none"> • "Foydali qazilma konlarini ochiq usulida qazib olish jarayonlari" fanini yuqori darajada rivojlantirish omillari haqida tasavvur va bilimga ega bo'lishi; • ta'lim yo'nalishlari bo'yicha qo'llaniladigan asosiy masalalarni yechish, har xil xususiyatlarini bilish va ulardan foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lishi; • talaba olib boriladigan ishni mazmun-mohiyatini bilish, ulardan foydalanish, ega bo'lishi kerak.
4.	V. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalarni; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalarni.
5.	VI. Kreditlarni olish uchun talabalar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil muhohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test topshirish.

<p>6. ADABIYOTLAR Asosiy adabiyotlar.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ruda, noruda va sochma holdagi konlarni yer osti usuli yordamida qazib olishda yagona xavfsizlik qoidalari, O'zbekiston Respublikasi, «SANOATGEOKONTEKXNAZORAT» Tashkent, 2014 y. 2. Foydali qazilma konlarini ochiq usul bilan qazib olishda xavfsizlik qoidalari, O'zbekiston Respublikasi, «SANOATGEOKONTEKXNAZORAT» Tashkent, 2016 y. 3. Xavfli yuqori bo'lgan ishlarni bajarishda mehnat muhofazasi bo'yicha yo'riqnomalar, NGMK, Navoiy Sh. 4. Harbiylashgan kon- qutqaruv qismlarining nizomi, O'zbekiston Respublikasi, «SANOATKONTEKXNAZORAT» Tashkent, 2006 g. 5. Asosiy kasblar uchun mexnat muxofazasi bo'yicha yo'riqnomalar. NGMK, Navoiy Qo'shimcha adabiyotlar. <ol style="list-style-type: none"> 1. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqi.-T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016. - 56 b. 2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016 yil 7-dekabr - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016. - 48 b. 3. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 488 b. 4. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida. 2017 yil 7 fevral, PF-4947-son farmoni. <p>Elektron resurslar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.gov.uz/ - O'zbekiston Respublikasi hukumat portali. 2. http://www.lex.uz/ - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlar milliy bazasi. 3. http://www.rusmet.ru/minjournal/ 4. http://www.ziyounet.uz/ 5. http://www.catback.ru/ - Научные статьи и учебные материалы. 6. http://www.ngmk.uz/ 7. http://www.agmk.uz/
---	--

<ol style="list-style-type: none"> 8. http://www.elibrary.ru/ - ilmiy elektron kutubxona. 9. http://172.16.2.210 - Toshkent davlat texnika universiteti axborot resurslar markazi. 	<ol style="list-style-type: none"> 7. Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Fan/modul uchun ma'sulalar: Xujakulov A.M. - QarMII, "Konchilik ishi" kafedrası dotsenti v/b Boymurodov N.A. - QarMII, "Konchilik ishi" kafedrası assistenti 9. Taqrizchilar: Giyasov O. - NDKTU, "Konchilik ishi" kafedrası dotsenti. Nomdorov R.U. - QarMII, "Konchilik ishi" kafedrası dotsenti v.b.
--	---